

Mundtørhed: Svært for behandleren – dyrt for patienten

- ▣ Husk at slukke mobiltelefonen – eller sætte den på lydløs
- ▣ Al optagelse af billeder og lyd er forbudt
- ▣ Bliv siddende under sessionen – forlad kun salen i nødstilfælde
- ▣ Husk at udfylde det elektroniske evalueringsskema, som du modtager i næste uge
- ▣ Tandlægeforeningens stand er åben

Mundtørhed: Svært for behandleren – dyrt for patienten

- ▣ Allan Bardow, lektor, ph.d.
- ▣ Flemming Isidor, professor, dr.odont.
- ▣ Ole Hovgaard, overtandlæge, ph.d.

Jane Aamund

*Den hvide
verden*

Erindringer om storm, stille og kærlighed

HOST & SØN

- Blå plet i ganen
- "Tandbørstesår"
- Biopsi
- Adenoidcystisk carcinom
- Kirurgisk fjernelse
- Total fjernelse ikke mulig
- Strålebehandling i 33 dage
- Mavesonde

”Det er rystende og forfærdeligt at praktiserende læger og tandlæger er så dårligt orienterede om kræftsygdommenes symptomer.

Det er som at åbne døren til en ormegård, så megen forfærdelse, så megen angst, så mange fejldiagnoser. Flere i Danmark end i andre lande.”

”Konstant fejlsynkninger,
alt kommer ud af næsen
på mig.
Jeg kan ikke tale, men må
skrive på en blok.
Inde i munden ser det ud,
som om der er
eksploderet en
håndgranat.”

Er mundtørhed et problem?

- ▣ UK, 1996:

Tredjehyppigste problem

- ▣ Danmark, 1997:

6,6 % angiver mundtørhed som et af de 4 mest plagsomme symptomer

Er mundtørhed et problem?

- ▣ Patientforsikringen, 1995:
- ▣ 60-årig kvinde får bl.a. mundtørhed efter strålebehandling mod cancer i svælget.
- ▣ Sagen afvises
- ▣ Almindeligt kendt bivirkning
- ▣ Særdeles hyppigt forekommende
- ▣ Patientens gener gik ikke ud over, hvad hun burde tåle ved behandlingen af hendes alvorlige grundlidelse

Er mundtørhed et problem?

- ▣ Prøv at trække vejret gennem munden i to minutter.
- ▣ Så får du en vag fornemmelse af, hvordan det er at lide af konstant tørhed i munden

Er mundtørhed et problem?

- ▣ "Spytkirtlerne for oven i munden, der producerer det tynde spyt, blev strålet sønder og sammen, så det eneste spyt jeg har, er tykt, tykt – og kan stort set ikke bruges til spor"
- ▣ "...al øl smager dovent, mælk er altid surt, krydrede retter og rødvin må jeg holde mig fra, og et lækkert stykke kage kan jeg slet ikke klare"

(Peter Hørmann Pedersen, 42 år, Silkeborg)

Er mundtørhed et problem?

- ▣ Jeg anede ikke, hvad spytkirtlerne betyder for kroppen, før jeg har delvis mistet dem
- ▣ Min mundtørhed er permanent
- ▣ Jeg bruger en stor del af min energi for at tale
- ▣ Jeg er dybt afhængig af at have lidt mineralvand med bobler i ved hånden, døgnet rundt
- ▣ Sandkager, croissanter, kød stegt uden fedtstoffer, chokolade kan jeg ikke spise
- ▣ Ekstra smør eller ketchup

(Mirella; www.mamatatagege.dk)

Mundtørhed: Svært for behandleren – dyrt for patienten

▣ Allan Bardow, lektor, ph.d.